

MILJØTILLADELSE
til
kvægbruget beliggende
Tarmvej 280
6830 Nr Nebel

I henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov nr.
1020 af 6. juli 2018
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt 20. februar 2019

Ny dybstrøelsesstald
210 m²

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 755-19

Sagsnr. 18-15269

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	DISPENSATION.....	7
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.4	FORUDSÆTNINGER.....	7
4	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSEN	8
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	8
4.4	LUGT.....	8
4.5	STØJ OG VIBRATIONER.....	9
4.6	STØV.....	9
4.7	SKADEDYR.....	9
4.8	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	10
4.9	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	10
4.10	LYS.....	10
4.11	UHELD OG RISICI.....	10
4.12	OPHØR.....	10
5	KLAGEVEJLEDNING	11
6	OFFENTLIGGØRELSE	12
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	13
7.1	BELIGGENHED.....	13
7.2	AFSTANDSKRAV.....	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	15
7.4	SAMDRIFT OG BIAKTIVITETER.....	17
7.5	INDRETNING.....	17
7.6	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	18
7.7	AFFALD.....	18
7.8	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	19
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	19
7.10	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	19
7.11	LUGT.....	20
7.12	STØJ OG RYSTELSER.....	21
7.13	STØV.....	21
7.14	SKADEDYR.....	21
7.15	DØDE DYR.....	21
7.16	LYS.....	21
7.17	TRANSPORT.....	22
7.18	SPILDEVAND.....	22
7.19	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK.....	23
7.20	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER".....	27
8	NABO- / PARTSHØRING	28
9	SAMLET VURDERING	28

1 Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en opstart af kvæghold på Tarmvej 280, 6830 Nr Nebel i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Et udkast til afgørelse har været sendt i parts/nabohøring i 14 dage, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Ole Thagaard Christensen, tlf. 3035 6641, bogoc-forager@hotmail.com
Kontaktperson:	Ole Thagaard Christensen, tlf. 3035 6641, bogoc-forager@hotmail.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Foragergaard Jersey, Tarmvej 280, 6830 Nr Nebel
Ejerlav og matrikel nr.:	47b, Gestengene, Nr Nebel
Virksomhedens art:	Malkekvægsbesætning
Ejendomsnummer:	5730099411
CHR-nummer:	114081
CVR-nummer:	28435290
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 209033, version 2, indsendt den 2. januar 2019
Udkast i nabohøring:	8. januar 2019
Godkendelsesdato:	20. februar 2019

2.2 Baggrund og historik

Ole Thagaard Christensen har søgt om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at opstarte en mindre malkekvægsproduktionen på Tarmvej 280, 6830 Nr Nebel.

Der er i dag en mindre produktion af frilandsgrise, et par heste, høns m.m. hvilket overstiger grænsen for erhvervsmæssigt dyrehold.

Ansøger oplyser, at hvis opstart af malkekvægsproduktionen ikke gennemføres fortsætter den nuværende produktionen i de eksisterende rammer.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 17. december 2018.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at der kan opstartes malkekvægsproduktion på Tarmvej 280, 6830 Nr Nebel som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 16b i "Bekendtgørelse af lov nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

Miljøtilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Ophører udnyttelse af miljøtilladelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der søges om opstart af malkekvægsbesætning på 18-20 jerseykøer.

Der ønskes bygget en dybstrøelsesstald på 210 m². Hertil kommer at der søges om lov til at benytte 3 eksisterende mindre bygninger til stald til kalve/ungdyr.

3.2 Dispensation

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation, så

- bygning 2, 3 og 4, se figur 2, kan benyttes til stald med deres nuværende placering, og
- bygning 1 kan opføres med den ansøgte placering, se figur 2.

3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.4 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøtilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøtilladelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 4.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. Løsdriftsstalden (bygning 1) skal bygges med fast og helt tæt bund med kumme, så der ikke kan ske forurening af undergrunden.
- c. Hvis der skal være kvier/kalve i bygning 2, 3 og 4 skal de indrettes og drives i henhold til Landbrugets byggeblad nr. 095.03-01 vedrørende *Etablering af løsdriftsstalde uden fast bund til ammekøer, ungdyr m.v. på dybstrøelse*. Hvis der skal være grise i bygning 2,3 og 4, skal de indrettes med fast og helt tæt bund med kumme, så der ikke kan ske forurening af undergrunden.
- d. Der må ikke opbevares fast husdyrgødning ved anlægget.

Beholder til vaskevand m.m.

- e. Beholderen skal opføres i henhold til Miljøstyrelsens vejledende byggeblad for gyllebeholdere, Vejledning nr. 13, 2015.
- f. Senest 14 dage før etablering af beholderen skal du indsende følgende:
  - Målfaste tegninger
  - Højde på tank
  - Rørføring fra stald til tank

Senest 2 måneder efter at du har etableret tanken, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR.

- g. Ny stald (bygning 1 på figur 2) må ikke bygges tættere end 5 m fra naboskel.
- h. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede mørke farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Der skal af landskabshensyn etableres beplantning, som det fremgår af figur 3.

4.4 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en

konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.5 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.6 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.7 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.8 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Der skal etableres en opsamlingsstank til rengøringsvand m.m.
- c. Der må ikke udledes eller nedsives tagvand uden der er først er givet tilladelse til dette fra Varde Kommune.

4.9 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.10 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.11 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.12 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 20. marts 2019 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 20. februar 2019.

På Varde Kommunes vegne den 20. februar 2019

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Tarmvej 280, 6830 Nr Nebel, ca. 625 m nord for Nr Nebel, se figur 1.

Nærmeste byzone er Nr Nebel, se figur 1.

Der er ingen samlet bebyggelse nærmere end Nr Nebel.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Tarmvej 270 er beliggende ca. 500 m nordøst for husdyrbruget, se figur 1.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Tarmvej 211 og Tarmvej 290, der ligger cirka 550 og 500 m fra husdyrbruget, figur 1.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

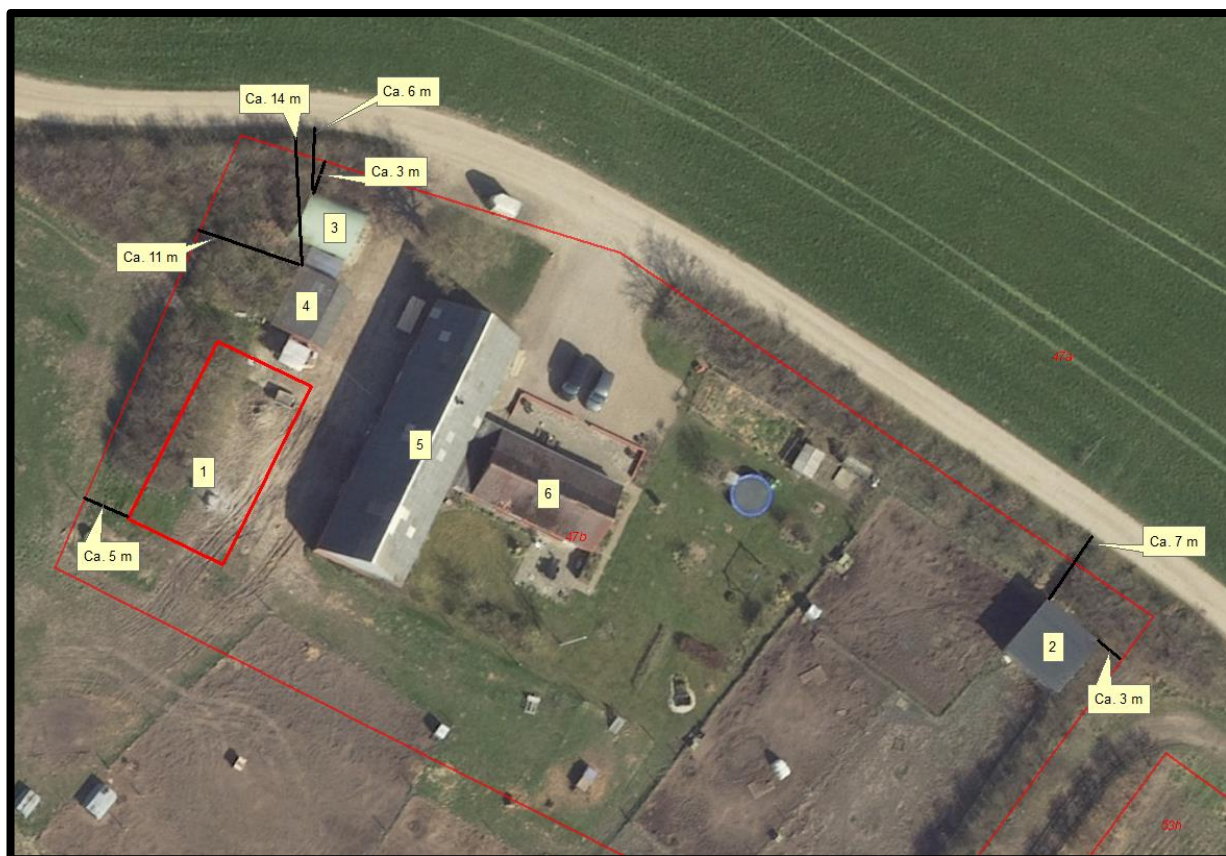
- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- naboskel (30 m)

Figur 2. Afstande til privat fællesvej og naboskel.

Offentlig vej og privat fællesvej

Bygning 2, 3 og 4, overholder ikke afstandskravet på 15 m til privat fællesvej. De ligger henholdsvis ca. 7 m, ca. 6 m og ca. 14 m fra den private fællesvej Tarmvej, se figur 2.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation, så bygningerne kan benyttes til stald med deres nuværende placering.

Naboskel

Bygning 1, 2, 3 og 4 overholder ikke afstandskravet på 30 m til naboskel til matrikel 47a Gestengene, Nr. Nebel. Bygning 1 ønskes opført i en afstand af ca. 5 m fra skel, og bygning 2, 3 og 4 er beliggende henholdsvis ca. 3 m, ca. 3 m og ca. 11 m fra skel, se figur 2

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation, så bygning 1 kan opføres i en afstand en afstand af ca. 5 m fra skel, og så bygning 2, 3 og 4 kan benyttes til stald med deres nuværende placering.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Uforstyrret landskab
- Kystlandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

De **uforstyrrede landskaber** skal søges friholdt for større tekniske anlæg og jordløse brug.

Kystlandskaberne skal beskyttes, bevares og styrkes som åbne, dynamiske naturlandskaber. Kystlandskaber skal som udgangspunkt friholdes for bebyggelse og anlæg med undtagelse af bebyggelse, der er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af en landbrugs- eller skovejendom. Nødvendige bygninger og anlæg skal tilpasses landskabets karakter, særlig med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til

I særligt værdifulde landbrugsområder beliggende i beskyttede landskabstyper, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel umiddelbart øst for husdyrbruget, og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje, skov-byggelinje.

Da den nye stald etableres i et kystlandskab, stiller Varde Kommune vilkår om at der skal etableres lav beplantning/buske, som det fremgår af figur 3.

Figur 3. Vilkår om beplantning af landskabshensyn.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift og biaktiviteter

Husdyrbruget drives ikke i samdrift med andre husdyrbrug. Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.5 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 4.

Figur 4. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1

Ny dybstrølesstald med dybstrøelse. Bygges som rundbuestald, og overdækket foderbord i den ene side. Stalden er i ansøgningen angivet med mulighed for opstaldning af "Alle dyr", dybstrøelse med et produktionsareal på 210 m². Hallen får en højde på 4,7 m.

Bygning 2

Eksisterende lagerbygning, som der ønskes mulighed for kan benyttes som stald. Bygningen er i ansøgningen angivet med mulighed for opstaldning af "Alle dyr, dybstrøelse med et produktionsareal på 44 m².

Bygning 3

Eksisterende læskur til heste. Der ønskes fremover mulighed for at den kan benyttes som stald. Bygningen er i ansøgningen angivet med mulighed for opstaldning af "Alle dyr, dybstrøelse med et produktionsareal på 25 m².

Bygning 4

Eksisterende garage-bygning, som der ønskes mulighed for kan benyttes som stald. Bygningen er i ansøgningen angivet med mulighed for opstaldning af "Alle dyr, dybstrøelse med et produktionsareal på 35 m². Det er også en mulighed at bygningen bliver bygget om til tankrum/malkerum.

Bygning 5

Beboelse, disponibelt rum. Her er ikke dyrehold.

Bygning 6

Beboelse

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Dybstrøelse	Alle dyr	0	0	210
2	Dybstrøelse	Alle dyr	0	0	44
3	Dybstrøelse	Alle dyr	0	0	25
4	Dybstrøelse	Alle dyr	0	0	35

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Da dyretypen er angivet som alle dyr, vil der ikke bare kunne opstaldes kreaturer, men også f.eks. grise i bygningerne.

Varde Kommune stiller vilkår om, at

- løsdriftstalden (bygning 1) skal bygges med fast og helt tæt bund med kumme, så der ikke kan ske forurening af undergrunden
- hvis der skal være kvier/kalve i bygning 2, 3 og 4 skal de indrettes og drives i henhold til Landbrugets byggeblad nr. 095.03-01 vedrørende *Etablering af løsdriftstalder uden fast bund til ammekøer, ungdyr m.v. på dybstrøelse*
- hvis der skal være grise i bygning 2,3 og 4, skal de indrettes med fast og helt tæt bund med kumme, så der ikke kan ske forurening af undergrunden.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.7 Affald

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.8 Oplag af diesel- og fyringsolie

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion. På kvægbrug, hvor dyrene er på græs i sommerhalvåret, kan man nøjes med kapacitet til mindst 7 måneders produktion.

Ansøger har oplyst, at al dybstrøelse afsættes direkte til lokal maskinstation, som med fordel kan bruge dybstrøelse i deres sædskifte. Der opbevares derfor ikke dybstrøelse på husdyrbruget.

Der er ikke i ansøgningen angivet nogen møddingsplads. Varde Kommune stiller derfor vilkår om, at der ikke må opbevares fast husdyrgødning ved anlægget.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.10 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Grovfoder købes som færdig fuldfoder.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.11 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 209 meter, samlet bebyggelse 117 meter og enkeltbolig 78 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 2.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 2 anderledes end i figur 1.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Tarmvej 270	0	NY	78,5	78,5	502	Ja
 Ryttervænget 20C	0	FMK	117,9	117,9	981,7	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	FMK	209,7	209,7	652,8	Ja

Tabel 2. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.12 Støj og rystelser

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.13 Støv

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.14 Skadedyr

Varde Kommune stiller vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.15 Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.16 Lys

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.17 Transport

Transporter vil forekomme i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Mælketransporterne foregår hver dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Figur 5. Til- og frakørselsforhold på husdyrbruget

Varde Kommune vurderer, at transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.18 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Processpildevand

Der laves en lille tank til opsamling af vaskevand fra malkeanlæg og køletank. Vandet fra denne tank bortskaffes i Maskinstationens gylletank.

Overfladevand / restvand

Der er ingen befæstede arealer med afløb.

Tagvand

Tagvand ledes ud på jorden.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.19 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift bliver 722 kg kvælstof pr. år, se figur 6.

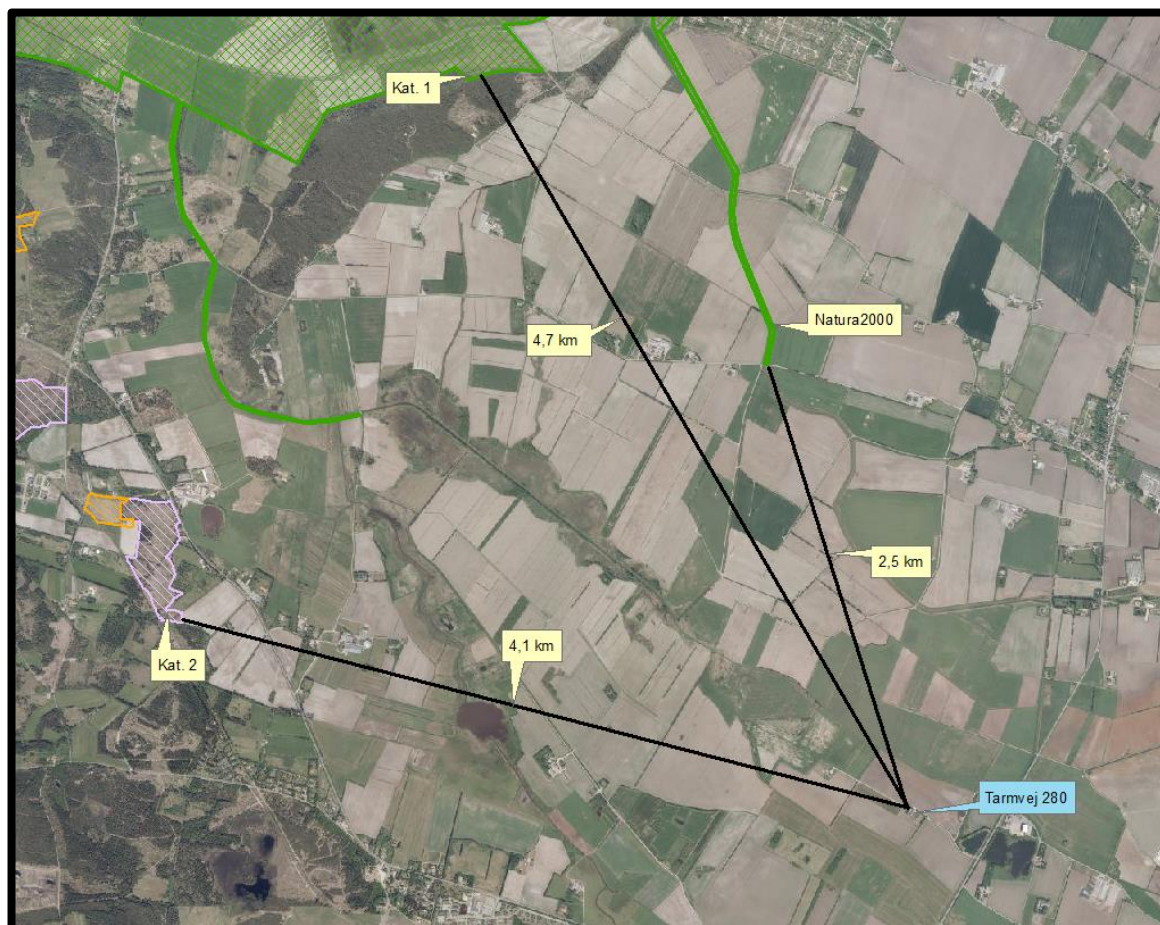
Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	722,2	0,0	722,2
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Figur 6. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 2,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 62, *Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen*, se figur 7.

Figur 7. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområde

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 6.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 4,7 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 6410 *Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop*, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 6.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 4,1 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7.

Det drejer sig om en § 3 beskyttet hede.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 6.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 8 og tabel 3 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 8. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen	Naturkvalitetsplan		Nyeste naturtilstand	Afstand (m)
			Værdisætning	Målsætning		
1	Eng	Nej	C	C	Intet	720
2	Eng	Nej	C	C	Intet	310
3	Eng	Nej	C	C	Intet	325
4	Eng	Nej	C	B	Intet	700
5	Eng	Nej	C	C	Intet	940

Tabel 3. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Nyeste naturtilstand i tabellen ovenfor er artsindekset ud fra de sidste besigtigelser.

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 4.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 4. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 5. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen heder, moser og overdrev, men kun 5 enge, se figur 8 og tabel 3.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 3, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 3.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 6, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kgN/ha	Nudrift, kgN/ha	Ansøgt, kgN/ha
Natura 2000	Ikke	2.500	> 30	L	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Særlig	4.700	5-10	L	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Særlig	4.100	5-10	L	Bn	0,0	0,0	0,0
1	Uoplyst	720	Uoplyst	L	Bn	0,0	0,0	0,1
2	Særlig	310	5-10	L	Bn	0,0	0,0	0,1
3	Særlig	325	5-10	L	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 6. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Beregningerne viser, der ikke på nogen naturområder bliver tale om depositioner, som overstiger 0,1 kg N/ha.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 6 mindre søer og 2 lidt større søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at etablering af dyreholdet ikke vil påvirke § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at etableringen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.20 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 11 km syd for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Kun ansøgere om miljøtilladelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

8 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 245 m fra husdyrbruget, samt til ejer af Tarmvej 290 i perioden fra den 8. – 25. januar 2019.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

9 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.